

موانع و راهکارهای ایجاد دهکده ورزشهای آبی و ساحلی در سواحل مکران (مطالعه موردی: سواحل چابهار)

سعید جهانتیغ^۱، عیسی شیبانی امین^۲، فرشته گلستانه^۳

^۱عضو هیات علمی دانشگاه دریانوردی و علوم دریایی چابهار

^۲عضو هیات علمی دانشگاه پیام نور

^۳عضو هیات علمی دانشگاه دریانوردی و علوم دریایی چابهار

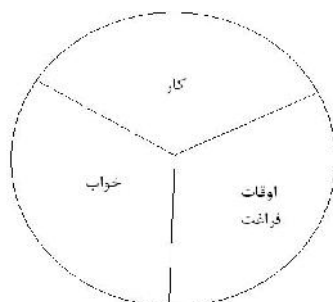
چکیده

در پژوهش حاضر سعی شده است موانع و راهکارهای ایجاد دهکده ورزش های آبی و ساحلی در سواحل مکران (مطالعه موردی: چابهار) مورد بررسی قرار گیرد. روش تحقیق کتابخانه ای (اسنادی) و میدانی بوده و جامعه آماری پژوهش را ۳۲۱۱ نفر (افرادی دارای تحصیلات تکمیلی، کارشناسان ورزشی و گردشگری، مدیران و گردشگران) تشکیل می دهند. داده های میدانی از طریق پیمایش میدانی و داده ای آماری از طریق مطالعه اسناد و مدارک سازمانها و منابع کتابخانه ها جمع آوری شده است. روایی پرسشنامه توسط متخصصین تایید شده و پایایی با استفاده از آلفای کرونباخ ۰٫۷۹ درصد محاسبه شده است. تحلیل و تجزیه نتایج به کمک آمار توصیفی و مدل تحلیلی استراتژیک (SWOT) مورد سنجش قرار گرفته است. ایجاد فضایی مناسب برای استفاده از محیط طبیعی و خدادادی سواحل چابهار برای اشتغال زایی، گردشگری ورزشی، تندرستی و پر کردن اوقات فراغت جامعه شهری امروزی از اهداف تحقیق است که ۹۸٫۸٪ از پاسخگویان سواحل مکران را در محدوده شهر چابهار با امکانات طبیعی حاضر پتانسیل ها و محدودیت های موجود برای ایجاد دهکده ورزشهای آبی و ساحلی متناسب می دانند. همچنین این تحقیق نشان داد معرفی و تبلیغات توانمندیهای سواحل مکران با ۹۵٫۰۳ درصد باعث تولد قطب جدیدی در حوزه گردشگری ورزشی (ورزشهای آبی و ساحلی) در سواحل مکران خواهد بود.

واژگان کلیدی: شهر چابهار، سواحل مکران، گردشگری ورزشی، اوقات فراغت.

مقدمه

ورزش امروزه یکی از اموری است که به عناوین مختلف در جهان مطرح شده و گروههای زیادی با اشکال مختلف با آن سرو کار دارند. وزارتخانه ها ادارات ورزشی فراوانی تاسیس شده و مخارج زیادی صرف ورزش، تاسیسات و زیر ساختهای آن می گردد. بخشهای قابل توجهی از برنامه های رسانه ای مانند رادیو تلویزیون، مجلات و سایر رسانه ها به این صنعت عظیم وابسته است (سجادی، ۱۳۹۱: ۱۲). ورزش تنها یک تجارت بزرگ چند میلیارد دلاری نیست. این صنعت یکی از منابع به سرعت در حال رشد در جهان است و با جنبه های مختلف اقتصادی درآمیخته است. صنعت ورزش شامل تمام محصولات، کالاها، خدمات، مکانها، مردم و طرح هایی است که به مشتری عرضه می شود (حسینی، ۱۳۸۶: ۵۳). ورزش در بسیاری از موارد خدمات بزرگی به سیاست داخلی و بین المللی کشورها کرده است. همچنین عامل ترویج فرهنگ پایبندی به قوانین و مقررات اجتماعی می باشد. بدین منظور دولتها برای توسعه سلامت و آمادگی جسمانی مردم در ورزش دخالت می کنند. این حمایتها با این باور انجام می شود که شرکت در ورزش آمادگی جسمانی را افزایش می دهد و تندرستی هزینه های درمانی را کاهش می دهد (عبدلی، ۱۳۸۹: ۱۵۲). یکی از جنبه های ورزش، ورزش های تفریحی است که به آندسته از فعالیتها و حرکات جسمانی و ورزش اطلاق می شود که گروهها و افراد به منظور پر کردن اوقات فراغت و ساعتها آزاد زندگی خود به دلخواه انتخاب کرده و به انجام آن مشغول می شوند. گردشگری ورزشی تجربه جدید اجتماعی است که طرفداران بسیاری در دنیا داشته و درآمدهای هنگفتی را نصیب میزبان می کند. زیرا این نوع ورزش برای تمام اقشار جامعه در هر سن و جنس و با سطوح جسمانی و مالی متفاوت می تواند ممکن و جالب باشد (همان منبع، ۱۳۶). از طرفی هم ورزش هم گردشگری یک جریان جهانی است که برخاسته از عامل فراغت می باشد که خود عامل فراغت معلول پدیده افزایش جمعیت، شهر نشین شدن جمعیت و در کل تمدن صنعتی است. یک محاسبه عددی نشان می دهد برای یک انسان که ۷۵ سال عمر کند در شرایط زندگی امروزی ۲۵ سال بیکار و بیدار است از آنجاییکه برنامه ریزی و سرمایه گذاری برای کار بسیار بالا است همچنین برای خواب و مسکن سرمایه گذاری و برنامه ریزی لازم صورت می گیرد. اما یک سوم عمر انسان امروزی به عنوان اوقات فراغت به فراموشی سپرده شده و حلقه گمشده زندگی ما محسوب می شود (رهنمایی، جزوه ی درسی مقطع دکتری). برای یک سوم وقت گمشده عمر خود باید چاره ای بیاندیشیم.

مدل وضعیت زندگی اجتماعی امروز (منبع: نگارندگان)

در همین راستا سواحل مکران در محدوده شهرستان و شهر چابهار با امکانات طبیعی به ظاهر مناسب، می تواند بستر مناسبی برای بسیاری از ورزشهای ساحلی و آبی دیده شود که هر دو جنبه ورزشی و گردشگری را پوشش دهد. از اینرو تحقیق حاضر بدنبال ایجاد فضایی مناسب برای استفاده از محیط طبیعی و خدادادی سواحل مکران برای اشتغالزایی پایدار گروههای مختلف مهارتی و کارگری، ترویج فواید و مزایای ورزش، ارتقای سلامت و پر کردن اوقات فراغت جامعه شهری و جذب توریسم و گردشگر می باشد.

روش تجزیه و تحلیل داده های پژوهش

روش تحقیق حاضر توصیفی و از نوع پیمایشی است. جامعه آماری پژوهش را مدیران، کارشناسان ورزشی و گردشگری و افرادی دارای تحصیلات تکمیلی و بومی شهر چابهار تشکیل می دهند که مجموع کل آنها ۳۲۱ نفر (۴۷ نفر تحصیلات دیپلم، ۷۶ نفر فوق دیپلم، ۱۱۸ نفر لیسانس، ۶۷ نفر کارشناسی ارشد، ۱۷ نفر دکتری) می باشند. روش گردآوری اطلاعات میدانی بوده و شیوه نمونه گیری پژوهش به صورت سهمیه ایست و برای صرفه جویی در زمان و هزینه انتخاب نمونه بصورت تصادفی ساده انجام گرفته است. حجم نمونه با استفاده از فرمول کوکران محاسبه شده است. داده های میدانی و اسنادی مورد نیاز پژوهش به ترتیب از طریق پرکردن پرسشنامه که ساخته محقق و اسناد، مجلات کتابهای دانشگاهی، پایاننامه ها، مقالات علمی و منابع کتابخانه ای به دست آمده است. پرسشنامه نهایی ۳۰ سوالی با مقیاس ۵ ارزشی لیکرت با دامنه (خیلی کم = ۱ تا خیلی زیاد = ۵) تنظیم شد. پرسشنامه از دویبخش تشکیل شده بود بخش اول ۵ سوال اطلاعات فردی (جنس، شغل، سن، مدرک تحصیلی، تاهل) و بخش اصلی با ۲۵ پرسش، اطلاعات مربوط به موانع و راهکارهای ایجاد دهکده ورزشهای آبی و ساحلی در سواحل مکران محدوده شهر و شهرستان چابهار جمع آوری شده است روایی صوری و محتوایی آن توسط گروهی از استادان صاحب نظر تایید شده است و پایایی پرسشنامه با استفاده از ضریب همبستگی آلفای کرونباخ (0.86) تایید شده است. برای تجزیه و تحلیل نتایج این پژوهش، از آمار توصیفی و همچنین برای محاسبه داده ها از نرم افزار آماری SPSS و مدل تحلیلی استراتژیک (SWOT) استفاده شده است.

یافته های پژوهش

پس از نظر خواهی از استادان ورزشی و گردشگری، مدیران و صاحب نظران فهرستی از مهمترین متغیرها مرتبط با موضوع تهیه شده که توسط استادان صاحب نظر دانشگاهی تایید شد. این متغیرها به دو بخش کلی ۱ - موانع (کمبود نیروی متخصص و کارآمد، مشکلات فرهنگی، فقدان زیر ساختها، ضعف منابع مالی و اقتصادی، عدم آشنایی شهروندان با فواید و مزایای ورزشهای آبی و ساحلی، عدم تمایل بخش خصوصی به سرمایه گذاری در حوزه ورزش، عدم حمایت کافی از متقاضیان سرمایه گذاری در بخشهای گردشگری ورزشی و تفریحی) ۲ - راهکارها (افزایش نیروی متخصص و کارآمد، آموزش شهروندان در حوزه ورزش و استفاده بهینه از اوقات فراغت، تقویت زیر ساختها، تقویت مالی و اقتصادی سرمایه گذاران در بخشهای گردشگری ورزشی و تفریحی، ایجاد تسهیلات ویژه برای جذب توریسم و گردشگر، معرفی و تبلیغات موثر برای شناسایی توانمندیهای طبیعی سواحل مکران) تقسیم شد.

جدول شماره ۱: فراوانی پاسخگویان برحسب جنس

متغیر	فراوانی	درصد	درصد معتبر	درصد تجمعی
مرد	۲۰۴	۶۳،۵۵	۶۳،۵۵	۶۳،۵۵
زن	۱۱۷	۳۶،۴۵	۳۶،۴۵	۱۰۰،۰
کل	۳۲۱	۱۰۰،۰	۱۰۰،۰	---

جدول شماره ۱ توزیع فراوانی پاسخگویان را برحسب وضعیت جنسیت در شهر چابهار نشان می دهد. از تعداد کل پاسخگویان حدود ۶۳ درصد جنسیت

مرد و ۳۶ درصد جنسیت زن داشته‌اند.

جدول شماره ۲: توزیع فراوانی پاسخگویان برحسب سن

متغیر	فراوانی	درصد	درصد معتبر	درصد تجمعی
۲۰-۳۰	۹	۲۸,۰۲	۲۸,۰۲	۲۸,۰۲
۳۰-۴۰	۱۳۷	۴۲,۶۷	۴۲,۶۷	۷۰,۷
۴۰-۵۰	۶۲	۱۹,۳۱	۱۹,۳۱	۹۰,۰۱
۵۰-۶۰	۲۰	۶,۲۲	۶,۲۲	۹۶,۲۴
+۶۰	۱۲	۳,۷۶	۳,۷۶	۱۰۰
کل	۲۲۱	۱۰۰,۰	۱۰۰,۰	-----

(مطالعات میدانی، ۱۳۹۱)

جدول شماره ۲ توزیع فراوانی پاسخگویان را برحسب سن نشان می‌دهد. همانطوری که مشاهده می‌شود، از تعداد کل پاسخگویان ۷۰,۷ درصد از ۲۰ تا ۴۰ سال و ۹,۹۹ درصد از ۴۰ تا ۶۰ سال ۲۵,۵۴ درصد و ۳,۷۶ درصد بالای ۶۰ سالسن داشته‌اند.

جدول شماره ۳: توزیع فراوانی پاسخگویان برحسب میزان تحصیلات

متغیر	فراوانی	درصد	درصد معتبر	درصد تجمعی
دیپلم	۴۷	۱۴,۴۶	۱۴,۴۶	۱۴,۴۶
فوق دیپلم	۷۶	۲۳,۳۸	۲۳,۳۸	۳۷,۸۴
لیسانس	۱۱۸	۳۶,۳	۳۶,۳	۷۴,۱۴
فوق لیسانس	۶۷	۲۰,۶۱	۲۰,۶۱	۹۴,۷
دکترا	۱۳	۴,۰۴	۴,۰۴	۱۰۰
کل	۳۲۱	۱۰۰	۱۰۰	-----

(مطالعات میدانی، ۱۳۹۱)

جدول شماره ۳ توزیع فراوانی پاسخگویان را برحسب میزان تحصیلات آنها نشان می‌دهد. از کل پاسخگویان ۱۴,۴۶ درصد تحصیلات دیپلم، ۲۳,۳۸ درصد فوق دیپلم، ۳۶,۳ درصد لیسانس، ۲۰,۶۱ درصد فوق لیسانس، ۴,۰۴ درصد دکترا داشته‌اند.

جدول شماره ۴: توزیع فراوانی پاسخگویان برحسب وضعیت شغل

متغیر	فراوانی	درصد	درصد معتبر	درصد تجمعی
بیکار	۳۲	۱۰,۰	۱۰,۰	۱۰,۰
شاغل دولتی	۹۴	۲۹,۳	۲۹,۳	۳۹,۳
شاغل خصوصی	۴۲	۱۳,۱	۱۳,۱	۵۲,۳
شاغل آزاد	۹۷	۲۰,۲	۲۰,۲	۸۲,۶
دانشجو	۵۶	۱۷,۴	۱۷,۴	۱۰۰
کل	۳۲۱	۱۰۰,۰	۱۰۰,۰	-----

(مطالعات میدانی، ۱۳۹۱)

جدول شماره ۴ توزیع فراوانی پاسخگویان را برحسب نوع شغل در شهر چابهار نشان می‌دهد. شاغلین آزاد با حدود ۳۰,۲ درصد و شاغلین دولتی با ۲۹,۳ درصد بیشترین تعداد پاسخگویان را تشکیل می‌دهند.

جدول شماره ۵: توزیع فراوانی پاسخگویان در مورد آشنایی با توانمندی های طبیعی سواحل چابهار

متغیر	فراوانی	درصد	درصد معتبر	درصد تجمعی
بلی	۳۱۷	۹۸,۸	۹۸,۸	۹۸,۸
خیر	۴	۱,۲	۱,۲	۱۰۰,۰
کل	۳۲۱	۱۰۰,۰	۱۰۰,۰	-----

(مطالعات میدانی، ۱۳۹۱)

شکل شماره ۵: توزیع فراوانی پاسخگویان در مورد توانمندیهای سواحل چابهار آشنایی با توانمندیهای سواحل چابهار نشان می‌دهد. ۹۸,۸ درصد پاسخگویان با این مفهوم آشنا و ۱,۲ درصد اظهار بی اطلاعی نموده‌اند.

جدول شماره ۶: توزیع فراوانی پاسخگویان در مورد آشنایی با مزایا و فواید ایجاد دهکده ورزشهای آبی و ساحلی در سواحل چابهار

متغیر	فراوانی	درصد	درصد معتبر	درصد تجمعی
بلی	۲۹۷	۹۲,۵	۹۲,۵	۹۲,۵
خیر	۲۴	۷,۵	۷,۵	۱۰۰,۰
کل	۳۲۱	۱۰۰,۰	۱۰۰,۰	---

(مطالعات میدانی، ۱۳۹۱)

جدول شماره ۶: توزیع فراوانی پاسخگویان در مورد آشنایی با مزایا و فواید ایجاد دهکده ورزشهای آبی و ساحلی در سواحل چابهار نشان می‌دهد. ۹۲,۵ درصد پاسخگویان با این مفهوم آشنا و ۷,۵ درصد آنها در این زمینه اطلاع و شناختی نداشته‌اند.

جدول شماره ۷: فراوانی پاسخگویان در مورد تأثیرات ایجاد دهکده ورزشهای آبی و ساحلی در سواحل چابهار در ابعاد و حوزه‌های مختلف

متغیر	فراوانی	درصد	درصد معتبر	درصد تجمعی
اقتصادی	۷۴	۲۳,۰۵	۲۳,۰۵	۲۳,۰۵
اجتماعی	۵۹	۱۸,۳۸	۱۸,۳۸	۴۱,۴۳
فرهنگی	۶۳	۱۹,۶۲	۱۹,۶۲	۶۱,۰۵
گردشگری و اوقات فراغت	۱۰۹	۳۳,۹۵	۳۳,۹۵	۹۵,۰
اکولوژیکی	۴	۱,۲	۱,۲	۹۶,۳
غیره	۱۲	۳,۷	۳,۷	۱۰۰,۰
کل	۳۲۱	۱۰۰,۰	۱۰۰,۰	--

(مطالعات میدانی، ۱۳۹۱)

جدول شماره ۷: فراوانی پاسخگویان در مورد تأثیرات ایجاد دهکده ورزشهای آبی و ساحلی در سواحل چابهار در ابعاد و حوزه‌های مختلف نشان دهنده توزیع فراوانی پاسخگویان در مورد تأثیرات ایجاد دهکده ورزشهای آبی و ساحلی در ابعاد و حوزه‌های مختلف است. ۳۳,۹۵ درصد پاسخگویان بر این عقیده بودند که بیشترین تأثیرات ایجاد دهکده ورزشهای آبی و ساحلی در بعد و حوزه گردشگری و اوقات فراغت به وجود می‌آید. بعد از گویه گردشگری و اوقات فراغت، گویه اقتصادی با ۲۳,۰۵ درصد در رتبه دوم قرار دارد. گویه فرهنگی با ۱۹,۶۲، اجتماعی با ۱۸,۳۸ و گویه اکولوژیکی با ۱,۲ درصد در مراتب بعدی قرار دارند.

موانع ایجاد دهکده ورزشهای آبی و ساحلی

جدول شماره ۸: فراوانی پاسخگویان در مورد کمبود نیروهای متخصص و کارآمد مانعی برای ایجاد دهکده ورزشهای آبی و ساحلی چابهار

متغیر	فراوانی	درصد	درصد معتبر	درصد تجمعی
خیلی کم	۸	۲,۵	۲,۵	۲,۵
کم	۲۰	۶,۲	۶,۲	۸,۷
متوسط	۶۴	۱۹,۹	۱۹,۹	۲۸,۷
زیاد	۱۰۹	۳۴,۰	۳۴,۰	۶۲,۶
خیلی زیاد	۱۲۰	۳۷,۴	۳۷,۴	۱۰۰,۰
کل	۳۲۱	۱۰۰,۰	۱۰۰,۰	---

(مطالعات میدانی، ۱۳۹۱)

جدول شماره ۸: فراوانی پاسخگویان در مورد کمبود نیروهای متخصص و کارآمد مانعی برای ایجاد دهکده ورزشهای آبی و ساحلی چابهار و منطقه را

نشان می‌دهد. همچنان که مشاهده می‌شود ۹۱,۳ درصد پاسخگویان در حد متوسط و بالاتر بر این عقیده بودند که کمبود نیروهای متخصص برای ایجاد دهکده ورزشهای آبی و ساحلی چابهار به عنوان مانع عمل می‌کند.

جدول شماره ۹: فراوانی پاسخگویان در مورد مشکلات فرهنگی و خرده فرهنگی مانعی برای ایجاد دهکده ورزشهای آبی و ساحلی

متغیر	فراوانی	درصد	درصد معتبر	درصد تجمعی
خیلی کم	۲۸	۸,۷۲	۸,۷۲	۸,۷۲
کم	۹۴	۲۹,۲۸	۲۹,۲۸	۳۸,۰
متوسط	۱۱۸	۳۶,۷۶	۳۶,۷۶	۷۴,۷۶
زیاد	۷۱	۲۲,۱۱	۲۲,۱۱	۹۶,۸۷
خیلی زیاد	۱۰	۳,۱۳	۳,۱۳	۱۰۰,۰
کل	۳۲۱	۱۰۰	۱۰۰	—

(مطالعات میدانی، ۱۳۹۱)

جدول شماره ۹ توزیع فراوانی پاسخگویان را در مورد مشکلات فرهنگی و خرده فرهنگی مانعی برای ایجاد دهکده ورزشهای آبی و ساحلی چابهار و منطقه نشان می‌دهد. ۶۱,۹۸ درصد پاسخگویان در حد متوسط و بالاتر بر این عقیده بودند که مشکلات فرهنگی و خرده فرهنگی برای ایجاد دهکده ورزشهای آبی و ساحلی شهر و منطقه چابهار به عنوان یک مانع مطرح می‌باشد.

جدول شماره ۱۰ فراوانی پاسخگویان در مورد فقدان زیرساخت‌ها و محدودیت‌های نرم افزاری مانعی برای ایجاد دهکده ورزشهای آبی و ساحلی چابهار

متغیر	فراوانی	درصد	درصد معتبر	درصد تجمعی
خیلی کم	۶	۱,۸۶	۱,۸۶	۱,۸۶
کم	۲۷	۸,۴۶	۸,۴۶	۱۰,۲۷
متوسط	۳۲	۹,۹۶	۹,۹۶	۲۰,۲۳
زیاد	۱۱۸	۳۶,۷۶	۳۶,۷۶	۵۶,۹۹
خیلی زیاد	۱۴۸	۴۳,۱	۴۳,۱	۱۰۰,۰
کل	۳۲۱	۱۰۰	۱۰۰	—

(مطالعات میدانی، ۱۳۹۱)

جدول شماره ۱۰: توزیع فراوانی پاسخگویان را در مورد فقدان زیرساخت‌ها و محدودیت‌های نرم افزاری مانعی برای ایجاد دهکده ورزشهای آبی و ساحلی و منطقه نشان می‌دهد. همان‌طور که مشاهده می‌شود ۹۱,۳ درصد پاسخگویان در حد متوسط و بالاتر بر این عقیده بودند که فقدان زیرساخت‌ها و محدودیت‌های نرم افزاری برای شهر و منطقه چابهار به عنوان یک مانع مطرح می‌باشد.

جدول شماره ۱۱ فراوانی پاسخگویان در مورد ضعف منابع مالی اقتصادی برای ایجاد دهکده ورزشهای آبی و ساحلی چابهار

متغیر	فراوانی	درصد	درصد معتبر	درصد تجمعی
خیلی کم	۱	۰,۳۱	۰,۳۱	۰,۳۱
کم	۷	۲,۸۱	۲,۸۱	۲,۴۹
متوسط	۲۵	۷,۷۸	۷,۷۸	۱۰,۲۷
زیاد	۱۲۴	۳۸,۶۲	۳۸,۶۲	۴۸,۸۹
خیلی زیاد	۱۶۴	۵۱,۱۱	۵۱,۱۱	۱۰۰,۰
کل	۳۲۱	۱۰۰,۰	۱۰۰,۰	—

(مطالعات میدانی، ۱۳۹۱)

جدول شماره ۱۱: فراوانی پاسخگویان را در مورد ضعف منابع مالی اقتصادی برای ایجاد دهکده ورزشهای آبی و ساحلی شهر و منطقه چابهار نشان می‌دهد. همان‌طور که مشاهده می‌شود ۹۷,۵۱ درصد پاسخگویان در حد متوسط و بالاتر بر این عقیده بودند که ضعف منابع مالی برای جهانی شدن شهر و منطقه چابهار به عنوان یک مانع مطرح است.

جدول شماره ۱۲ فراوانی پاسخگویان در مورد افزایش جرایم و ناهنجاری‌های اجتماعی مانعی برای ایجاد دهکده ورزشهای آبی و ساحلی شهر چابهار

متغیر	فراوانی	درصد	درصد معتبر	درصد تجمعی
خیلی کم	۲	۰,۶۲	۰,۶۲	۰,۶۲
کم	۲	۰,۶۲	۰,۶۲	۱,۲۴
متوسط	۱۹	۵,۹۱	۵,۹۱	۷,۱۵
زیاد	۱۲۳	۳۸,۳۱	۳۸,۳۱	۴۵,۴۴
خیلی زیاد	۱۷۵	۵۴,۵۴	۵۴,۵۴	۱۰۰
کل	۳۲۱	۱۰۰	۱۰۰	—

(مطالعات میدانی، ۱۳۹۱)

جدول شماره ۱۲ فراوانی پاسخگویان را در مورد افزایش جرایم و ناهنجاری های اجتماعی مانعی برای ایجاد دهکده ورزشهای آبی و ساحلی شهر چابهار و منطقه نشان می دهد. ۹۹,۷۶ درصد پاسخگویان در حد متوسط و بالاتر براین عقیده بودند که افزایش جرایم و ناهنجاری های اجتماعی برای ایجاد دهکده ورزشهای آبی و ساحلی شهر و منطقه چابهار به عنوان یک مانع مطرح است.

جدول شماره (۱۳): فراوانی پاسخگویان در مورد عدم آشنایی شهروندان با ورزشهای آبی و ساحلی

متغیر	فراوانی	درصد	درصد معتبر	درصد تجمعی
خیلی کم	۳	۰,۹۳	۰,۹۳	۰,۹۳
کم	۴	۱,۲۴	۱,۲۴	۲,۱۷
متوسط	۹۹	۳۰,۸۴	۳۰,۸۴	۳۳,۰۱
زیاد	۱۱۱	۳۴,۵۷	۳۴,۵۷	۹۷,۵۸
خیلی زیاد	۱۰۴	۳۲,۴۲	۳۲,۴۲	۱۰۰,۰
کل	۳۲۱	۱۰۰,۰	۱۰۰,۰	—

(مطالعات میدانی، ۱۳۹۱)

جدول شماره (۱۳): فراوانی پاسخگویان در مورد عدم آشنایی شهروندان با ورزشهای آبی و ساحلی مانعی برای جهانی شدن شهر چابهار و منطقه نشان می دهد. ۶۶,۹۹ درصد پاسخگویان در حد زیاد و بالاتر براین عقیده بودند که عدم آشنایی با ورزشهای آبی و ساحلی به عنوان یک مانع مطرح است.

جدول شماره (۱۴): فراوانی پاسخگویان در مورد عدم تمایل بخش خصوصی به سرمایه گذاری در بخش گردشگری ورزشی

متغیر	فراوانی	درصد	درصد معتبر	درصد تجمعی
خیلی کم	۳۱	۹,۶۵	۹,۶۵	۹,۶۵
کم	۳۲	۹,۹۶	۹,۹۶	۱۹,۶۱
متوسط	۵۲	۱۶,۱۹	۱۶,۱۹	۳۵,۸
زیاد	۸۴	۲۶,۶	۲۶,۶	۶۱,۶۹
خیلی زیاد	۱۲۴	۳۸,۳۱	۳۸,۳۱	۱۰۰,۰
کل	۳۲۱	۱۰۰,۰	۱۰۰,۰	—

(مطالعات میدانی، ۱۳۹۱)

جدول شماره (۱۴) فراوانی پاسخگویان را در مورد عدم حمایت کافی از سرمایه گذاران در بخش گردشگری ورزشی نشان می دهد ۸۰,۶۶ درصد پاسخگویان در حد متوسط و بالاتر براین عقیده بودند که عدم حمایت کافی از سرمایه گذاران در بخش گردشگری ورزشی شهر و منطقه چابهار به عنوان یک مانع مطرح می باشد.

راهکارهای ایجاد دهکده ورزشهای آبی و ساحلی در سواحل مکران در محدوده شهر چابهار

جدول شماره (۱۵): فراوانی پاسخگویان در مورد افزایش نیروهای متخصص و کارآمد راهکاری برای ایجاد دهکده ورزشهای آبی و ساحلی در سواحل مکران در محدوده شهر چابهار

متغیر	فراوانی	درصد	درصد معتبر	درصد تجمعی
خیلی کم	۱۱	۳,۴۲	۳,۴۲	۳,۴۲
کم	۱۶	۴,۹۸	۴,۹۸	۸۰,۴
متوسط	۳۸	۱۱,۸۳	۱۱,۸۳	۲۰,۲۳
زیاد	۱۳۴	۴۱,۷۴	۴۱,۷۴	۶۱,۹۷
خیلی زیاد	۱۲۴	۳۸,۳	۳۸,۳	۱۰۰,۰
کل	۳۲۱	۱۰۰,۰	۱۰۰,۰	—

(مطالعات میدانی، ۱۳۹۱)

جدول شماره (۱۶) فراوانی پاسخگویان را در مورد افزایش نیروهای متخصص و کارآمد شهر و منطقه چابهار نشان می‌دهد. ۹۱,۶ درصد پاسخگویان در حد متوسط و بالاتر براین عقیده بودند که افزایش نیروهای متخصص و کارآمد برای ایجاد دهکده ورزشهای آبی و ساحلی در سواحل مکران در محدوده شهر چابهار و منطقه به عنوان یک راهکار مطرح می‌باشد.

جدول شماره (۱۷) فراوانی پاسخگویان در مورد آموزش شهروندان برای انجام ورزش بخصوص ورزشهای آبی و ساحلی

متغیر	فراوانی	درصد	درصد معتبر	درصد تجمعی
خیلی کم	۱۶	۴,۹۸	۴,۹۸	۴,۹۸
کم	۳۴	۱۰,۵۹	۱۰,۵۹	۱۵,۵۷
متوسط	۹۴	۲۹,۲۸	۲۹,۲۸	۴۴,۵۸
زیاد	۱۲۸	۳۹,۸۷	۳۹,۸۷	۸۴,۷۲
خیلی زیاد	۵۱	۱۵,۲۸	۱۵,۲۸	۸۴,۷۲
کل	۳۲۱	۱۰۰,۰	۱۰۰,۰	۱۰۰,۰

(مطالعات میدانی، ۱۳۹۱)

جدول شماره (۱۷) فراوانی پاسخگویان در مورد آموزش شهروندان برای انجام ورزش بخصوص ورزشهای آبی و ساحلی را در شهر و منطقه چابهار نشان می‌دهد. ۸۷,۵ درصد پاسخگویان در حد متوسط و بالاتر براین عقیده بودند که آموزش شهروندان برای انجام ورزش بخصوص ورزشهای آبی و ساحلی به عنوان یک راهکار مطرح می‌باشد.

جدول شماره (۱۸): فراوانی پاسخگویان در مورد تقویت زیرساخت‌های سخت افزاری و نرم افزاری

متغیر	فراوانی	درصد	درصد معتبر	درصد تجمعی
خیلی کم	۱	۰,۳۱	۰,۳۱	۰,۳۱
کم	۴	۱,۲۴	۱,۲۴	۱,۵۵
متوسط	۵۳	۱۶,۵۱	۱۶,۵۱	۱۸,۵۶
زیاد	۹۱	۲۸,۳۴	۲۸,۳۴	۴۶,۶
خیلی زیاد	۱۷۲	۵۳,۶	۵۳,۶	۱۰۰,۰
کل	۳۲۱	۱۰۰,۰	۱۰۰,۰	—

(مطالعات میدانی، ۱۳۹۱)

جدول شماره (۱۸) فراوانی پاسخگویان را در مورد تقویت زیرساخت‌های سخت افزاری و نرم افزاری برای ایجاد دهکده ورزشهای آبی و ساحلی در سواحل مکران در محدوده شهر چابهار نشان می‌دهد. ۹۸,۴۵ درصد پاسخگویان در حد متوسط و بالاتر براین عقیده بودند که تقویت زیرساخت‌های سخت افزاری و نرم افزاری برای شهر و منطقه چابهار به عنوان یک راهکار اساسی مطرح می‌باشد.

جدول شماره (۱۹): فراوانی پاسخگویان در مورد معرفی و تبلیغات توانمندیها سواحل مکران در محدوده شهر چابهار

متغیر	فراوانی	درصد	درصد معتبر	درصد تجمعی
-------	---------	------	------------	------------

خیلی کم	۲	۰,۶۲	۰,۶۲	۰,۶۲
کم	۳۴	۱۰,۵۹	۱۰,۵۹	۱۱,۲۱
متوسط	۶۰	۱۸,۶۹	۱۸,۶۹	۲۹,۹
زیاد	۱۰۹	۴۰,۱۸	۴۰,۱۸	۷۰,۰۸
خیلی زیاد	۱۱۶	۲۹,۹۲	۲۹,۹۲	۱۰۰,۰
کل	۳۲۱	۱۰۰,۰	۱۰۰,۰	—

(مطالعات میدانی، ۱۳۹۱)

جدول شماره (۱۹): فراوانی پاسخگویان را در مورد معرفی و تبلیغات توانمندیها سواحل مکران در محدوده شهر چابهار راهکاری برای ایجاد دهکده ورزشهای آبی و ساحلی شهر و منطقه چابهار نشان می‌دهد. ۸۹,۰۶ درصد پاسخگویان در حد متوسط و بالاتر براین عقیده بودند که معرفی و تبلیغات توانمندیها سواحل مکران شهر و منطقه چابهار به عنوان یک راهکار مطرح است.

جدول شماره (۲۰): فراوانی پاسخگویان در مورد تقویت تسهیلات ویژه برای جذب گردشگر و توریسم

متغیر	فراوانی	درصد	درصد معتبر	درصد تجمعی
خیلی کم	۸	۲,۴۹	۲,۴۹	۲,۴۹
کم	۱۲	۳,۷۳	۳,۷۳	۶,۲۲
متوسط	۵۴	۱۶,۸۳	۱۶,۸۳	۲۳,۵
زیاد	۱۰۶	۳۳,۲	۳۳,۲	۵۶,۵۲
خیلی زیاد	۱۴۱	۴۳,۴۸	۴۳,۴۸	۱۰۰
کل	۳۲۱	۱۰۰,۰	۱۰۰,۰	—

(مطالعات میدانی، ۱۳۹۱)

جدول شماره (۲۰): فراوانی پاسخگویان را در مورد فراوانی پاسخگویان در مورد تقویت تسهیلات ویژه برای جذب گردشگر و توریسم راهکاری برای ایجاد دهکده ورزشهای آبی و ساحلی در سواحل مکران در محدوده شهر چابهار را نشان می‌دهد. ۹۳,۷۸ درصد پاسخگویان در حد متوسط و بالاتر براین عقیده بودند تقویت تسهیلات ویژه برای جذب گردشگر و توریسم به عنوان یک راهکار مطرح است.

جدول شماره (۲۱): فراوانی پاسخگویان در مورد آموزش شهروندان برای استفاده بهینه از اوقات فراغت برای ایجاد دهکده ورزشهای آبی و ساحلی در سواحل مکران در محدوده شهر چابهار

متغیر	فراوانی	درصد	درصد معتبر	درصد تجمعی
خیلی کم	۲۵	۷,۷۸	۷,۷۸	۷,۷۸
کم	۲۸	۸,۷۲	۸,۷۲	۱۶,۵
متوسط	۳۴	۱۰,۵۹	۱۰,۵۹	۲۸,۰۲
زیاد	۱۰۶	۳۳,۶۴	۳۳,۶۴	۶۱,۶۶
خیلی زیاد	۱۲۸	۳۹,۳۴	۳۹,۳۴	۱۰۰,۰
کل	۳۲۱	۱۰۰,۰	۱۰۰,۰	—

(مطالعات میدانی، ۱۳۹۱)

جدول شماره (۲۰): فراوانی پاسخگویان در مورد آموزش شهروندان برای استفاده بهینه از اوقات فراغت برای ایجاد دهکده ورزشهای آبی و ساحلی در سواحل مکران در محدوده شهر چابهار را نشان می‌دهد. همان طوری که ملاحظه می‌شود ۸۳,۵۷ درصد پاسخگویان در حد متوسط و بالاتر براین عقیده بودند که آموزش شهروندان برای استفاده بهینه از اوقات فراغت شهر و منطقه چابهار به عنوان یک راهکار مطرح است.

جدول شماره ۲۱ تحلیل ایجاد دهکده ورزشهای آبی و ساحلی در سواحل مکران محدوده شهر و منطقه چابهار در ابعاد مختلف با استفاده از مدل (swot)

موضوعات تحلیل و توسعه		شهر و منطقه چابهار	
عوامل داخلی	نقاط قوت	عوامل خارجی	<ul style="list-style-type: none"> استفاده از دانش و مهارتها در سطوح مختلف برای توسعه منطقه تقویت سود دو جانبه به دلیل ایجاد همیاری در منطقه افزایش کارآیی افزایش رشد اقتصادی در منطقه رشد همکاریها در منطقه افزایش هماهنگیها در منطقه تسهیل ارتباطات و تعاملات در منطقه وجود جاذبههای تاریخی جهت جذب گردشگران همجواری با دریای عمان و اتصال به اقیانوس هند همجواری با چند کشور از طریق مرزهای زمینی و دریایی و امکان برجسته در ارتباطات
			<ul style="list-style-type: none"> چابهار چهارراه تجارت جهانی بهره‌گیری از صنایع دستی محلی بهره‌گیری از منطقه آزاد تجاری استعدادهای ذاتی و موقعیت برجسته شهر و منطقه افزایش انگیزه در سرمایه‌گذاران برای سرمایه‌گذاری در منطقه ارائه طرح‌های متعدد و اجرای پروژه‌های متعدد احداث مکان‌های اقامتی با استاندارد لازم رونق حمل و نقل دریایی و بهره‌گیری از دریا تفریحات دریایی و ساحلی نقطه عطفی برای توریسم طرح توسعه محور شرق ارتقاء تحقیقات دریایی
عوامل داخلی	نقاط ضعف	تهدید ها	<ul style="list-style-type: none"> افزایش فاصله تکنولوژیکی ایجاد فرصت‌های نابرابر تقسیم عادلانه افزایش نابرابریها و تضادها در منطقه کمبود آب تصفیه شده و آشامیدنی برای منطقه تغییر مالکیت‌ها در منطقه کمبود شدید نیروهای متخصص و کارآمد کمبود مکانهای ذخیره و انبارداری
			<ul style="list-style-type: none"> محرومیت منطقه در ابعاد مختلف عدم امنیت پایدار در منطقه و وجود اشرار و فتنه‌جویان بالا بودن هزینه‌های حمل و نقل عدم صرفه‌جویی در مصرف سوخت افزایش انواع قاچاق مانند قاچاق کالا و مواد مخدر کمبود مکان‌های اقامتی برای گردشگران فقدان زیرساخت‌های سخت افزاری و نرم افزاری ضعف منابع مالی

نتیجه‌گیری

اختصاص دادن بودجه کافی، زمینها و فضاهای مناسب در شهر و اطراف آن، پیش‌بینی امکانات و تجهیزات لازم و سازماندهی و تامین نیروی انسانی کارآمد، از جمله نیازهای اساسی و اولیه عمومی کردن ورزش است ساخت اماکن و تاسیسات ورزشی باید متناسب با نیازهای حال و آینده جامعه و با توجه به علاقه م‌نگرش افراد جامعه باشد و به گونه‌ای طراحی و ساخته شود که برنامه‌های ورزشهای تفریحی و ورزشهای قهرمانی را زیر پوشش خود قرار دهد مراکز تفریحی - ورزشی در اماکن و جاهای زیبا و جذاب با تدارک تسهیلات و امکانات پیشرفته و نیروهای مجرب و کاردان زمینه مسافرت افراد علاقمند و مسافران را برای گذران اوقات فراغت در روزهای تعطیل و آخر هفته فراهم میکند با توجه رشد سریع شهرنشینی و افزایش معطلات و مشکلات

اجتماعی و اکولوژیکی و روانی شهروندان نیاز برای برنامه ریزی جهت گذراندن اوقات فراغت و توسعه و تجهیز فضاهای تفریحی و گردشگری در مقیاس درون شهری و برون شهری به ضرورتی اجتماعی بدل شده است مکان توانمند به عنوان عامل مهم در توسعه گردشگری ورزشی و جذب گردشگر. امروزه مردم سه شرط اصلی برای پرداختن به ورزش و شرکت در رقابتهای ورزشی لازم دارند. حمایت مادی و امکاناتی (فرصتها و زیر ساختها)، حمایت سازمانی (طرح ریزی و برنامه ریزی) و مدیریت حرفه ای (اطلاعات سلیس و روان و مدیریت شفاف).

سواحل مکران در محدوده شهر و شهرستان چابهار از قابلیت‌های فراوانی در انواع مقوله های اقتصادی، تجاری، گردشگری تفریحی و ورزشی است موقعیت جغرافیایی، آب و هوای منحصر به فرد (سردترین بندر کشور در تابستان) برخورداری از جاذبه های فرهنگی و محیطی که تاکنون ۷۴ مورد جاذبه طبیعی، ۴۴ مورد جاذبه تاریخی - فرهنگی و ۱۱۰ جاذبه انسان ساخت زمینه مناسب برای تبدیل شدن به منطقه ای توریستی با مقاصد تفریحی و ورزشی در سطح ایده ال دارد یافته های پژوهش نشان داد بین توانمندیهای سواحل مکران با توسعه صنعت گردشگری ورزشی رابطه معنی دار وجود دارد بر اساس داده های تحقیق، ۹۸٫۸ درصد از آزمودنیها مربوط به آشنایی با توانمندیهای طبیعی سواحل مکران برای ایجاد دهکده ورزشهای آبی و ساحلی (هندبال و والیبال و فوتسال ساحلی و قایقرانی، شنا و شیرجه و غواصی .....). این سواحل را مناسب دانسته اند همچنین با ایجاد دهکده ورزشهای آبی ساحلی در محدوده شهر و شهرستان چابهار بیشترین تاثیرات در ابعاد و حوزه های گردشگری و اوقات فراغت با ۳۳٫۹۵ درصد، اقتصادی با ۲۳٫۵ درصد، فرهنگی با ۱۹٫۶۲ درصد، اجتماعی با ۱۸٫۳۸ درصد، اکولوژیکی ۱٫۲ درصد، خواهد بود همچنین موانع ایجاد دهکده ورزشهای آبی و ساحلی در سواحل مکران به ترتیب عبارتند از افزایش جرائم و ناهنجاریهای اجتماعی، ضعف منابع مالی و اقتصادی کمبود نیروی متخصص و کارآمد، فقدان زیر ساختها، عدم حمایت کافی از متقاضیان سرمایه گذاری در بخشهای گردشگری ورزشی و تفریحی، عدم آشنایی شهروندان با فواید و مزایای ورزشهای آبی و ساحلی، مشکلات فرهنگی. راهکارهای ایجاد دهکده ورزشهای آبی و ساحلی در سواحل مکران به ترتیب عبارتند تقویت زیر ساختها، ایجاد تسهیلات ویژه برای جذب توریسم و گردشگر، افزایش نیروی متخصص و کارآمد، معرفی و تبلیغات موثر برای شناسایی توانمندیهای طبیعی سواحل مکران، آموزش شهروندان در حوزه ورزش و استفاده بهینه از اوقات فراغت، تقویت مالی و اقتصادی سرمایه گذاران در بخشهای گردشگری ورزشی و تفریحی. با توجه به یافته های پژوهش سواحل مکران در محدوده شهر و شهرستان چابهار برای جذب گردشگران و توریسم با مقاصد ورزشی و تفریحی و توان بخشی در اکثر ایام سال مناسب و توانمند است بررسیها و تحقیقات نشان داد که این سواحل برای گسترش انواع ورزشهای آبی و ساحلی مناسب است. مطالعه و شناسایی توانها و محدودیتهای پدیده ها و عوامل موثر بر توریسم ورزشی یکی از مهمترین راههای توسعه کشورها می باشد علاقه و اقبال فراوان عمومی در مناطق کمتر توسعه یافته برای ایجاد زیر ساختهای توسعه و پیشرفت امری انکار ناپذیر است آنچه از طرح این موضوع مد نظر قرار گرفته کمک به مدیران با اتکا به پژوهش عملیاتی و منسجم در جهت تصمیم گیریهای صحیح در فرآیند توسعه (اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی، زیست محیطی، و...) سواحل مکران در محدوده شهر و شهرستان چابهار است.

منابع و مآخذ

- ۱ - زیتونلی، عبدالحمید (۱۳۹۰) شناسایی توانمندیهای گردشگری ورزشی استان گلستان، مجله پژوهشهای مدیریت ورزشی و علوم حرکتی، سال اول شماره ۱
- ۲- سجادی، سید نصرالله (۱۳۹۱) ورزش و روابط بین الملل، نشر علوم ورزشی. تهران
- ۳- جهانتیغ، سعید (۱۳۸۹) موانع، مشکلات و راهکارهای جهانی شدن شهرهای ایران مطالعه موردی: چابهار. پایان نامه کارشناسی ارشد، رشته آمایش سرزمین، دانشگاه بین المللی چابهار.
- ۴- شیبانی امین، عیسی (۱۳۸۹) مطالعه و بررسی ژئواکوتوریستی کوههای مریخی، سازمان محیط زیست اداره کل محیط زیست استان سیستان و بلوچستان: زاهدان.
- ۵- حسینی، سید امیر (۱۳۸۶) راهنمای بازار یابی در ورزش، نشر بامداد کتاب: تهران.
- ۶- عبدلی، بهروز (۱۳۸۹) مبانی روانی- اجتماعی تربیت بدنی و ورزش، نشر ورزش: تهران.
- ۷- رهنمایی، محمدتقی (۱۳۹۰) جزوه درسی مقطع دکتری، رشته جغرافیا و برنامه ریزی شهری: دانشگاه پیام نور تهران.
- ۸- کاشف، میر محمد (۱۳۸۹) مدیریت اماکن و فضاهای ورزشی، نشر ورزش: تهران.
- ۹- نادریان جهرمی، مسعود (۱۳۸۹) مبانی جامعه شناسی در ورزش، نشر ورزش: تهران.
- ۱۰- قاسمی، حمید (۱۳۸۹) فعالیتهای روزانه در ورزش، نشر ورزش: تهران.